

UJPEST

SZERKESZTIK :
 NEGYEDI-SZABÓ BÉLA és MIKLÓS MÓRIC.
 SZERKESZTŐSÉG : DEÁK-UTCA 36. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :
 Egész évre . . . 6 K. | Negyedévre 1.50 K.
 Félévre . . . . 3 .. | Egyes száma 10 fill.
Megjelenik vasárnaponként.

KIADÓHIVATAL :
 TAVASZ-UTCA I. SZÁM.
 Telefon: 72-25.

Mi ujság Ujpesten? Az ujpesti parlament elnöke.

Az „UJPEST”
 ma a következőket írja:

Tárca.

A munkásság küzdelme.

Darányi

a ker. szociálisoknak.

ÁLLANDÓ ROVAT.

Itthon.

HIREK.

MUNKA.

Műkedvelő előadások.

HIRDETÉSEK.

(M. M.) Nem tudom, kinek kell röstelkedni, ha összehasonlítom őket, az ujpesti városházának vagy a dunaparti cifraházának? Annyi bizonyos, hogy nem esnek messze egymástól. Műveltség és okosság tekintetében pedig ami városi képviselőtestületünk derék bugrisai majdnem olyan hátramaradottak, mint teszem azt egy magyar képviselő. (Nem beszélek a Lehelről, a kire ezt nem lehet mondani, mert ő például tud beszélni Voltaireről, Rousseauról, Dideretről.)

Nilván ez a hasonlatosság adhatott okot arra, a mit Justh Gyuláról, a magyar parlament elnökéről beszélnek, Azt mondják, hogy a jó férfiú nagyzási hóbortban szenved, azt hiszi ugyanis, hogy ő — Ugró Gyula, ami már mégis szemtelenség.

Önkéntelenül ez a vice jut az ember eszébe, amikor úgy néha napján bepillant az ujpesti képviselőtestület közgyűlésére. Mennyi műveletlenség egy rakáson, micsoda nagyképűség és micsoda üresfejűség!

És éppen komikusak azok a tárgyalások, a miket az ember ott végig hallgathat, különösen ha az ember a polgármester úr erőlködését látja, a melylyel egy parlamenti elnök magasztaláról akarja a kemény szurkot elintézni. Az embernek önkéntelenül eszébe jutnak a gyerekek, amikor megvastagítják a hangjukat és felnőtteket utánoznak, vagy amikor valami komisz műkedvelő papirkoszorúval a fején király szerepet játszik.

Ez pedig éppen aktuális annak a békaegérharcnak alkalmából, amely a kéményben felgyülemlt szurok ügyben Réti Ferenc és a polgármester közt kitört.

És ebből az alkalomból, mi is el akarjuk mondani véleményünket a polgármester közgyűlési szerepléseiről.

Először arról, ami fontosabb ennél és ez az, hogy a képviselőtestület közgyűléseit ravasz, alattomos, sőt lehetne mondani, sünyi módon hívják egybe, mindig olyan időben és olyan időre, hogy a lapok ne foglalkozhassanak a letárgyalandó dolgokkal, a városi képviselők homályban maradjanak a letárgyalandó dolgokról.

A polgármester úr ugyan váltig erősíti, hogy nem olvassa lapjainkat (ami ugyan nem igaz) de azért mégis fél attól, hogy foglalkozunk böles terveivel és egy némely jóhiszemű embert felvilágosítunk a készülő dolgokról. Sundán-bundán megy az egész. Már hosszú ideje figyeljük ezt.

A másik az elnöklés kérdése. A polgármester úr zajos tévedésben van, amikor azt hiszi, hogy ő itt úgy gerálhatja magát, mint valami parlamenti elnök és a miniszterelnök — együttvéve. A parlament elnöke nem beszél bele a dolgok érdemébe, nem vitatkozik a tárgyalás szabályos és törvényes menete fölött. Ellenben a miniszter nem irányíthatja a tárgyalás menetét, nem intheti le a szónokokat és nem kapcáskodhatik velük.

A polgármester úr különben csinálja. Ő elnök is és miniszter is akar lenni egyszerre. Az ő torz szüleményeit tárgyalják, ő elnököl, ő beszél, ő vitatkozik és felel a szónokoknak, sőt néha még az ujságírói oldalnak is szónokol.

Hát ez ellen teljes tisztelettel kénytelenek vagyunk félszóalni. Vagy elnököl a polgármester, vagy tárgyal és vitatkozik.

Feltűnést keltő
 tavaszi
 kelme **ujdonságok**

Ludwig H. Endre

Telefon: 75--39.

érkeztek : ≡

☞ uri- és női divatáru kereskedőhöz, ☞

UJPEST, ÁRPÁD-ÚT 21.

Szolid szabott árak.

Megnyilt
 az

Eden színház

Ujpest első színháza.

ARPAD-UT ÉS ISTVAN-UT SAROK.

Hetenkint két színelőadás. ☼ A többi napokon szenzatiós mozgófényképek.

Ujpest egyedüli és legkellemesebb szórakozó helye

Lapunk mai száma 8 oldal.

De egyszerre mindakettőt nem lehet. Így nagyon könnyen lehet a dolgokat letárgyalni és elintézni. A polgármester folyton beleavatkozik a dolgokba, a szónokokat beszédközben megakasztja, vitát kezd, heveskedik, érzékenykedik, pattog, sokszor kiprovokálja a kifakadásokat és akkor azután közbelép mint elnök, és nem enged meg, hogy az ő közbeszólásaira feleljenek. Terrorizál, rendre utasít, szót megvon.

Ha a polgármester úr tárgyalni, vitakozni akar, menjen le a pódiumról adja át az elnöklést másnak, (van arra legalább is olyan hivatott ember) vagy pedig elnököljön és ne zavarja a tárgyalásokat.

Furcsa parlament, az elnök zavarja a tárgyalást.

Furcsa kis társaság.

A munkásság küzdeme. (1908—1909.)

Ellőttünk fekszik a magyarországi szociáldemokrata párt vezetőségének évi jelentése az 1908-ik évről. Annak a pártnak beszámolója ez, mely nem frázisokkal, személyi érdeklődéssel, elvletagadással igyekszik az ország dolgos osztályát kenyérhez és jogokhoz juttatni, hanem céltudatos cselekvéssel, kristálytisztá elvhűséggel.

Ez a jelentés, mint általában a szociáldemokrata párt évi jelentései a legszebb

s legértékesebb dokumentumai annak, mit jelent az gazdasági és társadalmi haladást csinálni Magyarországon, ahol minden talpalatnyi térfoglalást az elnyomott osztályok számára könyökkel lehet csak kiverkedni.

Vannak a jelentésnek sötét lapjai: amelyek munkás testvéreink pusztulásáról, a tüdővész és a kizsákmányolás áldozatairól van szó, ahol választójogért folyó harcban elvtársaink részéről elszenvedett kozákuralomról olvasunk, a tüntetések vérvnyomairól, meg arról, hogy amíg a hirhedt darabont korszakban 2 évi büntetés-tartammal szerepel a pártbeliek büntetésének összege, addig az 1908—1909 évben, a koalíció virágkorában a szocialisták 36 évi büntetésösszege és pénzbüntetésben 23,730 koronával sujtottak. Ehhez járul a közigazgatási ítéletek ázsiai gyűjteménye és egész sereg sajtótermék elkobzása.

De van a jelentésnek napsugaras része is: ott, ahol a pártvezetőség a munkásság érdekében kifejtett eredményes munkáról számol be. Ez a haladás, a komoly munka felemelő képe.

Itt vannak az adatok a szervezett munkásság szövetségi mozgalmáról, melylyel felvette a küzdelmet az élelmiszernszora ellen. A fogyasztás szervezése az Országos Szövetségi Szervezetben öltött testet; ennek kötelékébe lépett 3 fogyasztó szervezet, 6 termelő szervezet és 47 szakszervezet. Az első munkás-fogyasztószövetkezet az elmúlt évben 3 újabb üzletet nyitott és 3 árulerakata van. Tagjainak száma 4500-ról 7000-re emelkedett. Megesinálták a szövetségi

éttermét s a Concordia Élelmező Szövetkezet ez év február 7-én megnyitotta 1. sz. éttermét a váci-uti gyárak munkásai részére. A termelő szervezetek között az ujpesti famunkások szövetsége prosperál.

Felvette a párt a küzdelmet a lakás-uzsora ellen is, lakbérügyekkel, házbojkottokkal, hatalmas agitációval. A küzdelem kézzelfogható eredménye nyilvánult meg a főváros és Ujpest lakbérleti jogalkotásában, ahol elvtársaink győzelemre vitték a pártszervezeti lakbérügyezmények 2 legfontosabb pontját: hogy a lakások ára a beköltözéstől számított egy évig nem emelhető s a lakás egy évig fel nem mondható. Most folyik a küzdelem másik része, az építkezések általi megszüntetése a lakásmizériának.

Erős harca volt a lefolyt évben a szakszervezetnek is, melyek a munkásság pártatlan összetartása folytán nemcsak vissza tudták verni a felülről jövő zaklatásokat, de a munkásság bérharcait intézve annak gazdasági helyzetét javították. A nagyobb szervezetek, különösen a famunkások, fémmunkások és nyomdászok óriási anyagi erejükön felüli módon segítézték tagjaikat.

A női munkásmozgalmat egész sereg új csoport megalakulása jelzi, közöttük az ujpesti csoporttal.

A párt 2108 esetben nyújtott jogvédelmet tagjainak, ami még erőteljesebb lesz, ha a munkásbiztosító pénztár ügyei véglegesen rendezve lesznek.

Igazi kulturmunka volt, amit a párt szerte az országban felolvasások, előadások és a sajtó terjesztése eszközeivel

Az „UJPEST” eredeti tárcája.

Kenyérgondok.

— Irta Negyedi Béla. —

A kenyérgondok bátran és csökönyös maradási szándékkal jöttek. Hivatlanul és váratlanul toppantak be Gáti Ferenc lakásába és zajos lármázással, azonnal, rögtön észrevétették magukat.

— Ime, itt vagyunk! — mintha mondták, nem, mintha harsogták volna.

Gáti Ferenc a homlokát törülgette, melyről csöpögtek a verejtékes izzadások és kifogyhatatlan türelemmel számolt. Fejben és papiroson egymás alá rötta a számokat. És újra számolt, dacosan, bátorító bizakodással és az abbanhagyás reménye nélkül. Bután és csökönyösen bizakodva abban, hogy téved akkor, amikor azt az eredményt kapja, hogy több kell, mint ami van... Mint ami kevés és kis pénz óvatosan és szegyenkezve meglapul erszényében. A kis pénzek ritka vendéglátásának piszkos és rendszerint ürességtől tátongó tanujában.

A kenyérgondok Gáti Ferenc kishivatalnok életének elváthatatlan társai voltak és fejtörő, szüntelen számolgatások sem tudtak nekik ajtót mutatni. Mert a kétszerkettő, Gáti Ferenc kimerítő és agyfárasztó munkájának dacára is, mindig és következetesen négy volt. Sem három, sem öt; hanem tegnap, ma és holnap: négy. Még holnapután is: négy. Örökké és Gáti Ferencet megnyomorító következetességgel, mindig — négy. Pont.

És ezen a sóhajok, remények és tervek mítsem változtathattak. A vélt és reménylett számadási hiba nem bujt ki a számcsomókból. Pedig azt kutatta Gáti Ferenc a munkátalanság pihenésre szánt és gyorsan muló, röpke óráiban. És éjjel is.

Álomra szánt, nyugvásra és szerelemre rendelt éjjel. Mikor csak karját kellett volna kinyújtania és csöközönben s öleléses boldogságban fűrészhette volna lomha tagjait. Melyek soványak és vérszegények voltak és gőtröttek, a kenyérgondokkal vívott küzdelem ktől.

Szerelmes pitegéssel szendergett mellette a szomszédágyban — az asszony. Várta

a szót és a mozdulatot, mely gyakran késétt és sűrűn elmaradt.

— Csitt. Pszt. Csendesen. Most alszik a Ferenc. — gondolta az asszony. — Hadd aludjon, mert ha nem alszik, akkor számol. És sóhajtozik, meg szól durván és ijesztget rémes dolgokkal. Hogy így, meg úgy föbelővi magát, vagy dunába ugrik, mert ő már tovább nem bírja. Mert ez nem élet!

— Igen, ez nem élet! — mondta hangosan az asszony, Aztán tovább gondolta. — Fiatalon elhervadok a nyomorúságban. Minek vett el, ha nem kellek neki? Minek?! — kérdezte önmagától csak gondolatban, mert ez így nyíltan kimondva és panaszos szavakba öntve, csak bajt és veszedelmeket ruditana fejére.

Gáti Ferenc nem aludt, éles megézés-sel sejtette, hogy az asszony hangosan kimondott szavai után mi következik. Hogy a gyászos mezőkre rohannak gondolatjai. Látta száguldani őket, gyors iramodással a nagy fekete temető felé, a besüppedt hantok közé, hol a korhadt fejfák írásai hirdetik:

alapított
— 1872. —

Telefon:
95—21.

Nasser Testvérek, ékszeráruháza

Ujpest, Árpád-ut 34. szám.
Modern ékszerek legnagyobb választékban olcsó és finom kivitelben

kifejtett. A felvilágosultság, a népjólét és haladás magvait hintették el ezekben s a társadalmi igazság eszméjét vitték előre elvtársaink.

A jelentés főrészét a politikai harc, a jogokért való küzdelem jellemzése foglalja el. Országos és községi politikábsn egyaránt fel kellett venni a küzdelmet. Mint Ujpest városára jutó részéről e küzdelemnek megállapítja a jelentés, hogy a budapesti munkásság nagyobb akcióiban ott találjuk az ujpesti elvtársak nagy tömegét is. Így az általános választójog érdekében lefolyt tüntetések, valamint a december 31-iki politikai tömegsztrájk alkalmával. Népgyűlést tartottak ujpesti elvtársaink 19. felolvasást 22 esetben, azonkívül számos egyéb értekezletet, amelyekkel nagyban elősegítették az ujpesti munkásság akció képességét. A gyűléseken foglalkoztak a választójog ügyével, a lakáskérdéssel, a városi köztisztasági szabályrendelettel, valamint az építési memorandummal. Teljes joggal állapítja meg a jelentés, hogy Ujpesten ez évben egy szakszervezeti, mint pártszempontból a helyi csoport lényegesen megerősödött amihez mi hozzáfüzzük, hogy ez elvtársaink kitartásán és osztálytudatos lelkesedésén, áldozatkészségén, a sajtó irányító és agitáló vezetésén kívül az ujpesti csoport titkárának, *Jócsák Kálmánnak* érdeme.

(dj.)

— Itt nyugszanak vágyaim. Szerelmes, bohó leányfővel megálmodott álmaim. Itt pihen a boldogság, a jólét, a béke. Föltámadási akarát nélkül pihen, mindennap újra, szászszor és exerszer meghalva. Pihen és enyészik, mert a kenyérgondok gyilkolnak halálosan és ölnek úgy, hogy nyomukban nem jó föltámadás. Soha és sohasem.

És undorító hullaszag csapta meg Gáti Ferenc orrát. Mert az ő gondolatai is rohanva száguldottak, az asszonya gondolatai után és nyomán. Velük együtt és karöltve házastársi gondolatokhoz illően. A korhadt fejfák között, a miazmás hullák között kóborló gondolatait megállították a beszélő sírfőliratok; az élő, a harsogó kegyetlen beszédek.

— Itt nyugszik munkás, férfi életed ambíciója. Nagyot akarásod, előretörésed és boldogulásod hullája.

— Béke hamvaira! — sugta fülébe egy érdes hang, melynek gunyos kacaja után mindig elhagyta ajkát a panaszos szólás, hogy ez nem élet! Nem élet!

Darányi

a ker. szociális söntésnek.

Darányi, a tizezerholdasok belső embere szívességet tesz, ha kéri a klerikálisoknak is. Ad fajbikát, ökröt és más vágómarhát és — „könyvtár“ is. Ahogy kéri.

Az ujpesti sztrájkőrökből és ájtatos vénasszonyokból összetoborzott ker. szociális egyesületnek nincs szüksége több — mondjuk — marhára. Nem foglalkozik hivatásos állattenyésztéssel. Tagokat gyűjt ugyan, de ez kifejezetten még nem mezőgazdasági tevékenység. Ugyan e körül tapogatózik. Tehát, csak — „könyvtár“ kell nekik. Azt Hédervári Lehel képviselő — szabadkőművesnek tartják — segédmeivel és hathatós közbenjárásával megkapta ez a notóriusan klerikális egyesület.

A liberálisnak hirdetett képviselő járta ki nekik az ingyen szellemi táplálékot, amely nem haladja túl az állattenyésztés szintjét. Mezőgazdasági kátekából, szocialistafaló nyomdatermékekből és antikvárium-lomokból áll ez a „könyvtár“, ami bizonyára nem fog kártenni a nehéz fejekben.

A héten 30 tagu küldöttség — megint a képviselő vezetése alatt — köszönte meg Darányinak a 150 darab könyvtári hulladékot.

A sztrájkörhad és „hazaffyas“ kompanya most tanulhat. Megkönyörült rajtuk az állattenyésztés legfőbb öre.

Ügyes ötlet, ker. szocializmus a földművelési tárca keretében...

Oda is való!

Éjjel, Álomra szánt, nyugvásra és szerelemre rendelt éjjel, mikor csak karjait kellett volna kinyújtaniok és esőközönben s öleléses boldogságban fűrszthették volna lomha tagjaikat... Éjjel, éjjel is melljük és közjük feküdtek. kőfálnál is erősebb elválasztási céllal — a kenyérgondok.

A ma és holnap gyötrői. A kishivatalnok élet bus és garázda csatlósai. A zsémbes viszályok és öleléstelen, meddő éjjelek termékeny szülői.

És Gáti Ferenc — nagy meggondolással — ölelésre emelkedő karjai meg-megroggytak. És ajkáról sebesen, átkozódásszerű pogánylázadással jött a panasz:

—Ez nem élet!

Csatangoló, kóbor gondolatai sötétben és gyászosan szállingoztak a nagy temető korhadt fejfái között, hová az asszony gondolatai egy gondolathosszal előbb — érkeztek.

ÁLLANDÓ ROVAT.

Rákospalota.

Diszoklevelek és ingyen munka.

Kénytelenek leszünk Rákospalotára külön és saját tudósítót küldeni. A diszoklevelek miatt. Mult számunkban írtuk, hogy a Kossuth, Sztérenyi és Hédervári-Hévízgyörki Lehel diszokleveleinek átadására felhajtották a Máv. Istvánbeli főműhelyének munkásait. Napidíjak kellemes sulya alatt. A héten a Pesti Futár is foglalkozott a diszműkkel, vagyis oklevelekkel. Két oldalnyi mezőnyön firtatta elkészítésük közismert történetét.

A 3 drb diszoklevelet 3000 kor. költségen elkészítették. A művész, munkájáért megkapta a tiszteletdíjat. Az átadással járó kiadásokra is telett. Szóval mindenre volt pénz, csak a diszoklevelek fogalmazója nem kapott semmit. Biztatták, ígérték neki és végül azzal vigasztalták, hogy a hazáért cselekedett akkor, midőn a három hon-ember érdemeinek eldöntésében és mondatokba való tömörítésében rágta a tollat. Izzadt és nehéz munkát végzett. — Megfizeti majd a haza! — (nem a nagyharang — a haza!) mondták poros és kellemetlen Rákospalotán, hol a végzett munkát palotai erkölcsök szerint nem kell fizetni.

A diszoklevelek jobb sorsra érdemes fogalmazója ezzel nem elégedett meg. Keresi munkája díját. Jogosan követeli. És ha nem fizeti meg a község, hát fizessék a — diszoklevelezettek. Így, a becsület!

Itthon.

Rövid tapasztalatok után és nagy, súlyos utiszámlák igénybevétele, illetve ki-merülése következtében hazajöttek Berlinből. Már pénteken este mesélték a világtúrás apró, intim részleteit. A polgármester haza jött az utazási tanácsosával együtt.

Ittak a bécsi, majd a berlini vízvezeték jól szűrt és kellemes vizéből. Aztán hazahozta őket a honvágy — az ujpesti spricer, a pártfentartó és elvdirigens.

A bécsi vízvezeték jó. A berlini is. Minden vízvezeték jó, ha van rá pénz. Ezzel a tapasztalattal bővült tudásuk, a pár száz korona utiátalány elköltése ellenében.

A koalíciós kormány bukóféiben, jó ilyenkor itthon lenni — gondolták. Hazajöttek. Akár el se mentek volna. Vagy legfeljebb, Megyerre, a Dunapartra, ahol

**Feldmann
József**

„DEMOKRATA“-kávéháza.

TELEFON:

43-93

Ujpest, Arpad-ut és Rózsa-utca sarok.

Naponta **KOLOMPÁR JANCSI** 12 tagu zenekarának hangversenye.

REEGELIG NYITVA. PONTOS KISZOLGÁLÁS.

TÜDŐBAJOSOK, gégebetegek, asthmások

forduljanak a svájci Thermal-gyógyvíz Magyarország-Ausztria vezérképviselőjéhez: **Lerner Manó, Ujpest, Váci-ut 12. szám.** Telefon: 84-02. Prospektust ingyen Budapesti raktár: **Edeskuty L., Erzsébet-tér 8.**

állítólag a kontinens legjobb vízvezetéke van — a fővárosé.

Megyer helyett Bécs, majd — Berlin! Ez jellemzi őket. Pár száz korona megint elszórt a k. Ujpest vagyonából.

HIREK.

— Felkérjük munkatársainkat és olvasóinkat, hogy a lapunknak szánt cikkeiket szerda estig küldjék be, mert a lapzárta cikkeket illetőleg) szerdán este van. Híreket péntek estig fogadunk el közlésre.

Az „Ujpest” szerkesztősége.

— **Bucusu.** A helybeli ügyvédikar Dr Kramolin Ernő távozó aljárásbíró tiszteletére a napokban bucsu banketet rendezett a Horváth-féle vendéglőben. Kramolint Cserba Ferenc táblabíró köszöntötte fel. Beszéltek még Jakab Géza közjegyző, Dr. Kis Sándor, Jarmatzky Sándor, Dr. Aradi Béla és Dr. Homan Ottó, az új aljárásbíró.

— **A folyó évre szóló házbéradó lajstrom** április 1-től április 8-ig a városházán (I. em. 18. ajtó) közszemlére van kitéve.

— **Az ujbpesti Gyermekkorház Egyesület** március hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlését. A felmentvény megadása után újra választotta a tisztkart. A titkári jelentés beszámol arról, hogy a belügyminiszter a napi ápolási díjat 2 korona 20 fillérré emelte fel és hogy az ápoló apácák, világi ápolónőkkel cseréltettek fel. Az orvosi jelentés szerint az elmúlt évben 410 beteget ápolta a kórház. A bejáró betegek száma 3481 volt, műtétet 951 esetben végeztek. A betegágyak száma hatvan.

— **Az ujbpesti általános önszegélyző egyesület** mint szövetkezet március 27-én tartotta közgyűlését. A szövetkezet elnöke Székely Miksa szép szavakkal emlékezett meg a szövetkezet alapítójának Diamantstein Lajosnak s igazgatójának Deutsch Zsigmondnak az elhunytáról. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit a közgyűlés elfogadta és a felmentvényt egyhangulag megadta. A közgyűlés megválasztotta az igazgatóság, felügyelő-bizottság és választmány tagjait. Igazgató-elnök lett: Székely Miksa, alelnök: Fischer Antal, igazgatósági tagok: Schreiber Gyula és Weisz József.

— **Az ujbpesti szatócokok Ipartársulata** március 27-én tartotta meg Mezei Dávid elnöklésével a közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket, megadta a felmentvényt, megállapította a jövő évi költségvetést és újra választotta az igazgatóság, felügyelő-bizottság és a választmány tagjait.

— **Folyik a választók összeírása.** Hédervári Soma, Kiszela Vilmos és Csepreghy Pál kormánypárti választó-gyárosok erőlyesen működnek közre, hogy minél több legyen a kormánypárti voks. A kerület apja, jó atyai szándékkal gondoskodik a szavazatok szaporulatáról. Nem is csoda,

a kormánypárti voksok — a családban maradnak.

— **Az „Ujbpesti Sakk-Kör”** házi-versenye közeledik a befejezéshez. Az első díjat Földes Lajos biztosította magának, ki 14 játszmából csak egyet veszítve (Pártos ellen) 13! egységet ért el. A II. díjat Balczs János nyerte, a III. díjért pedig Csillag Gyula és Augusztiny Zoltán küzdönek. — A II-ik csoportban Tatárik Emil és Wágner Béla küzdönek az I. díjért. Mult hónap 29-én a „Budapesti Sakk-Kör” egyik legtehetségesebb tagja, Kostics Borisláv játszott szimultánt 15 táblán szép számú tagok és vendégek jelenlétében, mely alkalomkor a kör tagjai 2 játszmát megnyertek (Henzel Béla és Pártos Károly révén), 4 játszma eldöntetlen (remis) lett, (Sonnenfeld, Augusztiny, Földes és Junkhunez révén), 9 játszmát pedig elvesztettek. Mint értesülünk, Maróczy Géza, a világhírű nagymester néhány hét múlva a kör vendége lesz, melyre már most felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

MUNKA.

Felkérjük az ujbpesti és rákospalotai szakszervezeteket, szakegyleteket, hogy nyilvánosságra szánt közleményeiket u. m. gyűlések, bérmozgalom, multságok, felülfizetések stb. szerkesztőségünk címére beküldeni szíveskedjenek.

∞ **Az ujbpesti famunkások** április hó 11-én husvét vasárnapján saját helyiségükben (Gyár-utca 41. szám.) táncsal egybekötött husvét multságot rendeznek. Műsor: 1. Szavalat. 2. Magánjelenet. 3. A nászutazás, vigjáték 1 felvonásban 4. Magánjelenet. 5. A munkások, életkép, 2 szakaszban. 6. Műsoron kívüli számok. Konferencier: Grünbaum Ernő. Lebélyegzett műsor 40 fillér.

∞ **NAGY ENDRE cabaréja Ujpesten.** Nagy Endre kitűnő cabaré társulata április 25-én vasárnap délelőtt az Éden-színházban matiné rendez a Munkás-Otthon javára.

Műkedvelő előadások.

X **A jezsuita.** Pei Ordeix Segismundó ismert antiklerikális tendenciájú drámáját: *A jezsuitát* színre hozta az építő, ács- és szabómunkások ujbpesti helyi csoportjának közös vigalmi bizottsága. Az előadás hétfőn este volt az Éden-Színházban.

A nézőteret színültig megtöltötte a közönség és lelkesen tapsolt az ügyes műkedvelőknek.

Hire járt, hogy az ujbpesti ker. kapitányság megakadályozza *A jezsuita* előadását. A rendőrségen tüntetéstől féltek és szokatlanul sok rendőr tanyázott az Éden környékén. A klerikális jasszok tüntetésétől tartott a rendőrség, oktalanul. Csendben és rendben folyt az előadás és alaptalannak bizonyult óvatos rendőrségünk aggodalma. A klerikális csemeték

nem merészkedtek az Éden-Színház környékére, bosszankodva itták le magukat a kath. legényegyletnek nevezett söntésben. Noha, Wertzéknek érdekük lett volna a jezsuita színrehozása ellen tiltakozni.

Mint irány darab, első a maga nemében. A sötét középkorban és a még-sötétebb Spanyolországban játszik. Bemutatja azt a határtalan pusztítást, amit az egyház nagyhatalma érdekében működő jezsuiták végeztek az embereken, meggyőződéseken és vagyonokban. Elénk meredt a klerikális fehélytől sebes spanyol közélet teste, rajta mint élősdiék: a jezsuiták. Szerencsés ötlet volt ezt a darabot Ujpesten színrehozni, hol pár hónapja hódítani akarnak, lelkeket akarnak toborozni a jezsuita jellegű hecekáplánkáknak.

A darab előadása jó volt. A rendezés fáradtságos munkáját: Füredi (Fellner) László látta el. Azonkívül egy nagyobb szerepben játszott is. Schodli Gyula játékát különös dicséret illeti. Rozgonyi Károly is említést érdemel. Jók voltak még: Szarvasi Ferenc és Ferencné, Klopstein Ernőné, Cidor Ilonka, Réthi Béla. A többi szereplők is megállták helyüket. Az előadás összhangzatos és nivós volt. Tudtunkkal legközelebb megisméllik: *A jezsuita* előadását.

X **Lili.** Az Egyetértés Társas-Otthon március 24-én színrehozta a „Lili” című operettet. Szerepeltek: P. Turcsányi Rózsi, Fábrián Lajos, Földvári (Feith) Gyula, Hoffmann Rudolf, Papp Mariska, Takáts, Szikora Margit, Goldstein Béla és mások. Rendező volt: Felsner Izidor.

Szerkesztői üzenetek.

G. Pal Albert. Hagyja pihenni szegény boldogult atyját, valamint a lantot is, hiszen „Mi vagyok” című költeményében önmaga mond legjobb bírálatot költészetnek nevezett ízéről, amikor azt mondja:

Ti nyomorult kegyetlen érzelmek!

Játszi comédiát üztek velem?

Pedig hajh! én hogy szeretek,

Vagy tán már ti is vagytok ellenem
(Érzem költészet nincs bennem)

Nincs, nincs tényleg nincs! Ön helyesen ítélkezett, tehát mit akar tőlünk?!

Bagrena. Bámulatos az ön conservativitása, hogy akkor amidőn az Ady — izmus annyi utánczóra talált lelkes követőre és Ön nem resteli egy kiváló bádogos mesterünk emlékét avval megszenstelteleníteni, hogy konkurenciát csinál neki kinek költeményei Ujpesten olyan közkeletűek és népszerűek, mint a neve f. i. Schlezingernek hívták őt a szegényt. Buzdításul azonban nem adjuk ki a verseit, hogy a jövőben minél ritkábban lehessen ugynevezett szerencsénk.

Kiadó az Árpád-uton két szobás udvari lakás konyhával és egy szobás lakás konyhával. ::

Kiadó az Árpád-uton május 1-re (2 utcai) 4 szobás lakás, előszoba, cseléd-, fürdő-szoba és mellék-helyiségekkel esinos kerttel, a szobák tapétázva és parkett burkolattal. ::

URSÁGI

lakás, 7 szobás, nagy kerthelyiséggel és a megfelelő mellék helyiségekkel együtt ::

kiadó.

Bővebbet: Ujpest, Tavasz-utca I. sz. alatt. (üzletben)

Vendéglő,

nagy kerttel és tekepályával bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. ::

Rózsa-utca 25. szám alatt I két szobás és I három szobás lakás kiadó. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

BLASZ JÓZSEF

kávéháza
Ujpest, Árpád-ut 40. sz.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy Ujpesten, Árpád-ut 40. sz. a. kávéházamban f. é. március hó 18-tól naponta reggelig

PÁPAI NÁCZI

közkedvelt primás ujonnan szervezett zenekara — személyes vezetése mellett **hangversenyez.**

Kitünő tekeasztalok. Figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van.

Magamat továbbra is igen tisztelt vendégeim és ismerőseim szíves pártfogásába ajánlva maradtam

Ujpest, 1909 március hó.

Kiváló tisztelettel

Blasz József, kávé.

Hideg buffet. Naponta reggelig nyitva!
Telefonszám: 14—89.

Felolós szerkesztő: Negyedi-Szabó Béla.
Telefon 72—25.

Ne vásároljon részletre s ne vegyen gondot a fejére amidőn

25 koronáért egy igen elegáns szabásu férfiöltönyt vagy felöltőt rendelhet **Winkler Vilmos**

szabomesternél
Ujpest, Árpád-ut 8.

Kitünő angol, francia és honi szövetekből készített remek szabásu öltöneyei, felöltői mindenütt dicsőretet nyernek.

Pártoljuk a honi s a helyi ipart!

ÉRTESÍTÉS!

Ujpest rendezett tanácsu város és vidéke n. é. közönségét teljes tisztelettel értesitem, hogy hatóságilag engedélyezett elsőrendű

cseléd-elhelyező és foglalkozást közvetítő irodámat, mely az Árpád-ut és Attila-utca sarok. Grübler-jéle házban volt, a mai naptól áthelyeztem a város központjába Árpád-ut és Apponyi Albert- (Temető)-utca sarok, Bernstein-féle házban, az Elite-kávéházzal szemben.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy ugy a tisztelt megrendelőimet, valamint a nálam jelentkező foglalkozást kereső női- vagy férfi személyzetet továbbra is pontos és előzékeny kiszolgálásban részesíthessem.

Külön osztály szálloda- vendéglő- és kávéházi személyzet részére.

Bizva a n. é. közönség becses pártfogásában maradtam teljes tisztelettel

KESZLER BÉLA

hatóságilag engedélyezett elsőrendű központi cseléd-elhelyező és foglalkozást közvetítő iroda tulajdonosa.

Kérelem!

Ezúton hívjuk fel a velünk bármiféle összeköttetésben levő igen tisztelt üzletfeleinket és t. előfizetőinket, hogy a részünkre járó bármiféle díjat bárkinek is — csakis nyomtatott és saját bélyegzőnkkel ellátott nyugta ellenében szíveskedjenek kiszolgálni.

Mély tisztelettel:

A „Szabadság”-nyomda és az „Ujpest” kiadóhivatala.

Tanuló

jó házból fizetéssel felvétetik ifj. Erker András utóda, Lampl Simon :: festékkereskedés ::
Ujpest, Árpád-ut 54. szám alatt.

„Szabadság”

könyvnyomda és könyvkötészet

Ujpest, Tavasz-utca I. szám.

Telefon: 72—25.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legcsinosabb kivitelben, jutányos árak mellett.

x Hölgyek figyelmébe ajánljuk Vörös Paula urnőnek a Szép-utca 6. sz. alatti elsőrangú női ruha divattermékét, mely ezelőtt a fővárosban, a Koronaherceg-utcában létezett. S amelyet a tulajdonosnő csakis családi körülményeire való tekintettel volt kénytelen ott felosztlatni s városunkba áthelyezni. Ezzel egyuttal alkalmat kívánt szolgáltatni Ujpesten azon hölgyeknek, akik kényesebb igényeik kielégítésére megrendeléseik végett a fővárosba voltak kénytelenek fáradni. A legújabb angol és francia divatlapok, blouze albumok, valamint minden saison szövetmintái Szénássy Gyulától, a t. megrendelő hölgyek kényelmére mindig rendelkezésre állanak. Ugyanott hölgyeink és azok serdülő leányai a nőruha varrás, szabás és minta rajzolásban is, kiképzést nyerhetnek.

Akar ön pénzt takarítani?

Ha igen, ugy ne szerezze be ruha-szükségletét addig, míg

Préger Mór

ruha-nagyraktárát

meg nem nézte.

Hol körülbelül 1000 darab férfi-, fiu- és gyermek-ruha, ugyszintén munkás-ruha is van raktáron.

Saját készítmény! Kitünő minőség!

Ajánlom:

Férfi-öltöneyeim	5.50—15 frt.-ig.
Fiu-öltöneyeim	4.50—8 „
Gyermeköltöneyeim	1—6 „
Felöltők	6.50—12 „

Kiváló tisztelettel

Préger Mór

Ujpest, Árpád-ut 30.

Fióközlét: Bndapest, Teleki-tér 52.

Ön este unatkozik?

A legjobb szórakozás ott kezdődik, ahol az ember jólakik. A legkedvesebb élvezet pedig ott, ahol jól iszik!

a Spitzer-féle vendéglőbe

Apponyi Albert-u. 48., Elite-kávéház épületében
itthoni magyaros ételt s a legjobb móri és mogyoródi

b o r t

kapja kitűnő kiszolgálással a legolcsóbb, szolid árak mellett.

Ha nem hiszi, jöjjön és győződjön meg!

T Ö B B

2 és 3 szobás lakás
kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Figyelem!

Nem kell külföldre menni! Itt vagyok én

JÓNÁS DAVID

díszmő-asztalos

Ujpest, József-u. 64. és Árpád-ut 101.

Elvállal épület-, portál-, butor- és régiség munkát, újat és mindennemű javítást, a legkomplikáltabb kivitelűt is felelősség mellett. Igen jutányos árban.

Tisztelettel

Jónás Dávid

asztalos-mester.

Kitűnő minőségű

olcsó marha és borjú hus
kapható:

a szénatéren.

Szoniczey Árpád.
Tér István.

Silbermann.
Schönfeld.

Weisz Sándor.

:: féle mészárszékben. ::

A közönségnek kényelmére szolgál, ha a széna-téri sátrakban vásárol.

Csomagolásra alkalmas

újságpapír kapható az ujbpesti szociáldemokrata párt irodájában Gyár-u. 41. szám, ajtó 13. Telefon: 70-10.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy

Ujpesten, Árpád-ut és István-utca sarkán levő házban

(az Éden-színház mellett) a mai kor legkényesebb igézeinek megfelelő

mészárszék

nyitottam.

A mielőtt a n. é. közönség szives pártfogását kérem, bátorkodom egyúttal megemlíteni, hogy tiszteletben csakis

elsőrendű fiatal hízott árut bocsájtok

a t. fogyasztó közönség rendelkezésére, lehetőleg legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Spitzer Mór

Dr. GLÜCK

SZANATORIUMA ÉS VIZGYÓGYINTÉZETE

Budapest, Városligeti-fasor 11.

Fekvésénél és berendezésénél fogva idegbetegeknek, üdülést keresőknek stb. legjobban ajánlható. — Egész éven át nyitva. — Vizgyógykezelés, massage, elektrotherapia. — Frenkel-Goldscheider-féle táboskezelés. — Villamos fényfürdők. — Szénasavas fürdők. — Diétoetikus gyógymódok (Weir-Mitchell-féle hízaló gyógymód, eukorbaikézelés. — Szóványítókurák stb. — Állandóorvosi felügyelet. — Kitűnő ellátás. — Mérsékelt árak. — Telefon. — Prospektus.

Igazgató-főorvos:

Dr. GLÜCK GYULA.

! Itt a spanyol király!

A fiatalabb generáció kiváló tudású és előadású primása **Magócs János**, akit a cigányok

„Spanyol király“

elnevezéssel illetnek, mert a csalódásig hasonlít

Anfonz spanyol királyhoz,

továbbáennek atyja id. **Magócs János** kitűntetett tárogató művész, minden este 8 órától reggel 5 óráig nagy hangversenyt tart a

„Pannonia“-kávéházban.

Telefon: 19-95.

Kiváló tisztelettel **Feldmann József.**

Ujpest, Árpád-ut 36.

Ha még nem győződött meg arról, hogy milyen szép és elegáns öltöny az, mely műhelyemben mérték után

30 koronáért

készül

és feljebb, úgy saját érdekében kérem, ne mulasszon el egy próba-öltönyt megrendelni, annál inkább is, mert ha az öltöny meg nem felel, az átvétel nem kötelező. Szép tartós szövet! Kitűnő szabás! Lelkiismeretes munka! Ami kizárólag saját készítményem.

VEBER HENRIK

szabó-mester

Árpád-ut 36. sz., a szesz-gyárral szemben.

SZÉN

flútes és ipari célokra, ugymint l-a poroszköszén-, coks-, kovács-szén-, tűzifa- s faszén (többet csomagban is) kicsinyben és vagon rakományban

rendelhető:

Widerker Testvereknél

Ujpest, Nyár-utca 17. szám.

Budapesti főüzlet József-körut 36. sz.

Telefon: 110-43.

Martinovics Emil

Cseléd elhelyező irodája.

Ujpest, Árpád-ut és Árkáda-utca sarok.
(Grübler-ház.)

A közönség szives tudomásul adom, hogy egy ezen cég alatt újabb idő óta fenálló, valamint KELLER BÉLA cégen jelenleg helyiségben üzött Cseléd elhelyező intézetet, tovább is saját személyes vezetésem alá veszem s a n. é. közönség minden igényét fővárosi módon bevezetett intézetem a legnagyobb pontossággal elégítendő ki.

Kérve a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Martinovics Emil.

Telekeladási hirdetmény.

Gróf Károlyi László telekeladási pénztára közhírré teszi, miszerint a Rákospalota község határában közvetlen Ujpest mellett fekvő ugynevezett **István-telek** parcelláztatván, az ezen tevő 144 villa és házhely

eladásra bocsájtatik.

Fenti István-telek határait képezi az államvasut bécsi vonala, annak műhely-telepe, az ujbpesti Árpád-ut és Ujpest város határa.

Bővebb felvilágosítás nyerhető fenti pénztárnál: József-u. 26. szám alatt a délelőtti órákban ünnep- és vasárnapon kivételével.

Nagy maradék-vásár.

Ehez nem kell reklám, itt az áru s az áruk beszélnek!

Röfös-árak szenzációja.

SCHWARCZ és DEUTSCH férfi- es női divataruháza Ujpest, Árpád-út (Takács-féle házban).

Rövid idő alatt kitünő hirt nyert, mert minden látogató meggyőződést szerez, hogy most érkezett újdonságai megérdemlik a megtekintést: Delain, flannell, angol szövetek, tennisz, schiffonok, baurett ág-terítőkből nagy választék.

Ágy- és asztalterítők, női divat különlegességek.

Férfi divatcikkek: ing, gallér, nyakkendő, harisnyák, igen szép és olcsó gyermek-ruhák.

120 cm. széles angol szövetből egy aljra való 3 kor. 80 fill.

Egy blouzra való 72 fillér.

Nagy maradék-vásár.

Férfi- és női szabókellékekből külön raktár!

Varrónőknek megfelelő engedmény!

Látogatást kér tisztelettel

SCHWARCZ és DEUTSCH

férfi- és női divatkereskedők.

Kisvasuti különlegességek gyára.

Laufer József, mérnök

Gyár: Budapest, VI., Váci-ut 135.

Iroda: Ujpest, Árpád-ut 14. sz.

CHEQUE-SZÁMLA

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Ujbpesti fiókjánál.

Posta Cheque-számla 19.187.

Sürgöncim:

LAUFER FŐMÉRnök, UJPEST.

TELEFON: 75—40.

(Interurban)

tervez és gyárt 16 ÉVI tapasztalat alapján:

so drony kötélpályát, siklót, függőpályát, felvonót,

amerikai szállító művet és kisvasuti berendezéseket.

E hirdető rovatban minden szó egy szeri beiktatása közönséges nonpareille betűkből 4 fillér, vastagabb betűvel háromszoros ár. A legkisebb hirdetés díja 10 szóig 40 fill.

APRO HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetőket kívánatra díjtalanul szerkesztet.

Levélbeli tudakozásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levelbélyegeket mellékelik. Tudakozásoknál a hirdetés száma a kiadóhivatalal mindenkor közlendő. Kiadóhivatal: Ujpest, Tavasz-utca 1. szám. Telefon: 72—25.

LAPUNK ELÁRUSÍTÓI:

Marton J. Kálmán, nagytözsde, István-út 10.	Donath Józsefné, Arpád-út 25.
Hocht Emma, István- és Arpád-út sarkon.	Müller Amália, Arpád-út 13.
Özv. Feldmann Fülöpné, Arpád-út 60.	Özv. Deucht Samunné, Arpád-út 10.
Benkóczy Imréné, István-tér 9.	Wertheimer N., Váci-út 1.
Szabó Kálmán, Tavasz-u. 26.	Özv. Mihalik Antalné, B.K.V.T. Ujpesti állomás.
Klein Jakab, Apponyi Albert-utca 18—20.	Löwinger Tivadarné, István-tér 8. sz.
Béhm Zsigmond, István-út 1.	Özv. Schleich Józsefné, István-út 25.
Özv. Fekete Mihályné, Arpád-út 46.	Korpás Lajos, Mária-utca 26.
	Hirschbein Fanny, Nyár-u. 1.
	Ligeti Antal, Diófa-u. 1.

Legujabb Ujpesten.

Nem szükséges Önnek ezentúl Budapestre fáradni, ha lakását szépen és olcsón akarja berendezni! Ha tehát bútort akar venni ne mulassza el

MÜLLER NÁNDOR asztalosmester,

Arpád-ut és Kemény Gusztáv-utca sarkán lévő saját készítményű bútorait megtekinteni, hol is mindenki, szegény v. gazdag — saját ízlésének megfelelő bútort vásárolhat. **Állandó bútorkiállítás** vas, réz és kárpitos bútorokban.

SZABOTT ÁRAK!

DROGERIA

SZABOTT ÁRAK!

Telefon 87—78. **Ujpest, Arpád-ut 60. szám.** Telefon 87—78.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe dúsan felszerelt drogeria üzletemet. Nagy választék, olcsó árak, szolid pontos kiszolgálás.

Ajándékre alkalmas különféle:

Diszdobozok (kassetták 4—16 koronáig. Manicure készletek 6—12 koronáig. Fésű garnitúrák 2—5 koronáig. Parfeum kassetták 3—6 koronáig. Mindennemű bel és külföldi pipere különlegességek állandóan raktáron. Kötszerek, betegápolási cikkek, vegyszerek és fonyképeszeti kellékek a legjutányosabb áron.

maradok tisztelettel

Dr. Györbiró Szilárd drogeria tulajdonos.

Órák jókarban tartását hivatalok és gyárakban szolid feltételek mellett évi átalány összegben vállalom el.

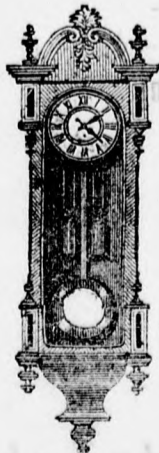
Nagy

Órák jókarban tartását hivatalok és gyárakban stb. szolid feltételek mellett évi átalány összegben vállalom el.

ÓRA-ES ÉKSZER-RAKTÁR.

A fővárosban évek során nyert tapasztalatokkal nyitottam meg Ujpesten, Arpád-ut 29. szám alatt

ÓRÁS-ÉS ÉKSZER-ÜZLETEMET,

hol minden törekvéssel oda kívánok hatni, hogy órajavítási műhellyem minden téren a legnagyobb bizalmat megszerezsem. A technika legmagasabb vívmányaival berendezett műhelyem és szakképzett munkaerővel azon helyzetben vagyok már most, hogy órajavításokat, tisztítást, ékszer és mindennemű becslését, vételét felelősség mellett eszközöljem.

Munkások és munkásnőknek előre is azon kedvezményt biztosítom, hogy hasznomat a fillérekig leszállítva nagy árengedménnyel óhajtom vevőkörömnek megszerezni.

A közönség szives támogatását kéri tisztelettel

Deutsch A. Mór órasmester.

„Szabadság” könyvnyomda Ujpest, Tavasz-utca 1.